

Editörler

Prof. Dr. Abdurrahman Haçkalı - Dr. Tayip Nacar

İSLÂM İBÂDET ESASLARI

Yazarlar

Doç.Dr. Mehterhan Furkani
Doç.Dr. Menderes Gürkan
Doç.Dr. Recep Özdemir
Doç.Dr. Yakup Mahmutoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Cemil Liv
Dr. Öğr. Üyesi Hadi Sofuoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Okur
Dr. Öğr. Üyesi İsmet Kalkan
Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Samar
Dr. Öğr. Üyesi Muharrem Yılmaz
Dr. Ahmet Başaran Manav
Dr. Ahmet Çetinkaya

İSLÂM İBÂDET ESASLARI

Editörler : Prof. Dr. Abdurrahman Haçkalı, Dr. Tayip Nacar

ISBN : 978-625-7825-24-5
e-ISBN : 978-625-7825-32-0
Baskı : Vizyon Basımevi
Basım Sayısı : 1. Basım, 2021

©Tüm Hakları Saklıdır. Bu kitabın bütün hakları Lisans Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. 'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Kitapta yer alan bölümlerin sorumluluğu yazarlarına aittir

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Haçkalı Abdurrahman., Nacar Tayip.

İslâm İbâdet Esasları / Editörler : Abdurrahman Haçkalı, Tayip Nacar

1. Basım. XVIII + 398 s. 16x23,5 cm. Kaynakça var, dizin yok.

ISBN : 978-625-7825-24-5

e-ISBN: 978-625-7825-32-0

1. Din, 2. İslam, 3. İslâm'da İbadet

Lisans Yayıncılık

Tahtakale Mah. Hicret Sokak No:8/A

Avcılar-İSTANBUL

Tel: 0212 619 18 38

e-posta : lisans@lisansyayincilik.com.tr

www.lisansyayincilik.com.tr

İslâm İbâdet Esasları

Editörler:

Abdurrahman Haçkalı / *Rize R.Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Tayip Nacar/ *Rize R.Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Bölümler ve Yazarlar

- 1.**Bölüm:** Hüseyin Okur / *Kocaeli Üniversitesi*
- 2.**Bölüm:** Hüseyin Okur / *Kocaeli Üniversitesi*
- 3.**Bölüm:** Hadi Sofuoğlu / *İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi*
- 4.**Bölüm:** Hadi Sofuoğlu / *İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi*
- 5.**Bölüm:** Yakup Mahmutoğlu / *Bayburt Üniversitesi*
- 6.**Bölüm:** Yakup Mahmutoğlu / *Bayburt Üniversitesi*
- 7.**Bölüm:** Yakup Mahmutoğlu / *Bayburt Üniversitesi*
- 8.**Bölüm:** Mehterhan Furkani / *Aksaray Üniversitesi*
- 9.**Bölüm:** İsmet Kalkan / *Adıyaman Üniversitesi*
- 10.**Bölüm:** İsmet Kalkan / *Adıyaman Üniversitesi*
- 11.**Bölüm:** Recep Özdemir / *Adıyaman Üniversitesi*
- 12.**Bölüm:** Recep Özdemir / *Adıyaman Üniversitesi*
- 13.**Bölüm:** Menderes Gürkan / *Kayseri Erciyes Üniversitesi*
- 14.**Bölüm:** Menderes Gürkan / *Kayseri Erciyes Üniversitesi*
- 15.**Bölüm:** Ahmet Başaran Manav / *Trabzon Üniversitesi*
- 16.**Bölüm:** Ahmet Başaran Manav / *Trabzon Üniversitesi*
- 17.**Bölüm:** Ahmet Başaran Manav / *Trabzon Üniversitesi*
- 18.**Bölüm:** Ahmet Çetinkaya / *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*
- 19.**Bölüm:** Ahmet Çetinkaya / *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*
- 20.**Bölüm:** Muharrem Yılmaz / *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*
- 21.**Bölüm:** Cemil Liv / *Çankırı Karatekin Üniversitesi*
- 22.**Bölüm:** Muharrem Yılmaz / *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*
- 23.**Bölüm:** Mahmut Samar / *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi*
- 24.**Bölüm:** Cemil Liv / *Çankırı Karatekin Üniversitesi*

Önsöz

İbâdetler, İslâm Dininin önemli hükümlerinden bir kısmını oluşturur. Her bir Müslümanın yükümlü olduğu ibadetleri sahih olarak yerine getirebilecek kadar ilgili hükümleri bilmesi gerekir.

İbadetler Allah'a şükretmenin ve Onun rızasına kavuşmanın en özel yollarından biridir. Bununla beraber ibadetler, dünyada kulluk görevini yerine getirmesi ve ebedî hayata "kalbi selim" ile gidebilmesi için insanın ve zaruri ihtiyacıdır. Bu ihtiyacı en iyi bilen Yüce Yaratıcı, insanın dünyada salâh ve âhirette felâha ulaşmasının yollarını ona göstermiştir.

İslâm İbadet Esasları adıyla hazırlanan bu çalışma, başta İlahiyat/İslâmî İlimler fakülteleri öğrencileri olmak üzere, hem yeni başlayanlara hem de başlangıç bilgilerini almış olanlara hitap edecek şekilde hazırlandı. Çalışma, hem imam-hatiplik görevine hem de orta öğretimde öğretmenlik vazifesine hazırlayıcı niteliktedir.

Kitabın her bölümü bir ders olacak şekilde hazırlandı (haftada iki ders saati ve iki dönem). Bölümlerin başında ifade edilen yeterlikler, öğrenciler yanında dersleri yürüten hocalara da yol gösterecektir. Bu yeterlikler, özellikle ölçme ve değerlendirmenin içerik ve objektifliği açısından önemlidir.

Eserde kolay anlaşılabilir bir dil ve üslup kullanılmıştır. Fıkıh eğitimi almakta olanlar için kavramlar korunmuş ve doğru kullanılmaları yönünde özen gösterilmiştir. Bu eseri tamamlayanlar, aynı zamanda diğer klasik eserleri anlayacak bir alt yapıya da sahip olacaklardır.

İbadet esasları Fıkıh ilminin bir bölümü olduğundan, birinci bölümde fıkıh ilmi hakkında kısa bir bilgilendirme yapıldı. Aynı şekilde ibadetlerle ilgili hükümleri anlamak bu hükümlerin anlamlarını bilmeye dayandığı için hükümlerle ilgili tanımlara yer verildi.

Kitabın hacmi de dikkate alınarak âyet ve hadislerin metinlerine yer verilmemiştir. Zaten günümüz imkanları içerisinde, çalışmamızda numaraları ve kaynakları verilen âyeti kerîme ve hadîsi şeriflerin metinlerine kolaylıkla ulaşabilmektedir.

Çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen yazarlarımız Doç. Dr. Menderes GÜRKAN, Doç. Dr. Recep ÖZDEMİR, Doç. Dr. Yakup MAHMUTOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇETİNKAYA, Dr. Öğr. Üyesi Cemil LİV, Dr. Öğr. Üyesi Hadi SOFUOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin OKUR, Dr. Öğr. Üyesi İsmet KALKAN Dr. Öğr. Üyesi Mahmut SAMAR, Dr. Öğr. Üyesi Mehterhan FURKANİ, Dr. Öğr. Üyesi Muharrem YILMAZ, Dr. Ahmet Başaran MANAV ve Lisans Yayıncılığa teşekkür eder çalışmanın başarılı sonuçlara ulaşmasını Allah'tan c.c. dileriz.

Editörler

İstanbul, 2021

Prof. Dr.Abdurrahman HAÇKALI-Dr.Tayip NACAR

İÇİNDEKİLER

Önsöz	V
Bölüm 1 FIKİH İLMİ – GENEL BİLGİLER / Hüseyin Okur	19
1.1. Fıkıh İlminin Tanımı	20
1.2. Fıkıh İlminin Özellikleri	21
1.3. Fıkıh İlminin Sistematığı	23
1.4. Fıkıh Mezhepleri	24
1.4.1. Hanefî Mezhebi	25
1.4.2. Mâlikî Mezhebi	26
1.4.3. Şâfiî Mezhebi	27
1.4.4. Hanbelî Mezhebi	28
1.5. Hükümler	29
1.5.1. Teklîfî Hükümler	30
1.5.1.1. Farz	30
1.5.1.2. Vâcip	31
1.5.1.3. Sünnet	32
1.5.1.4. Müstehab/Nâfile	33
1.5.1.5. Mübah	33
1.5.1.6. Tenzîhen Mekruh	34
1.5.1.7. Tahrîmen Mekruh	34
1.5.1.8. Haram	34
1.5.2. Normal Şartlar için Olup Olmamasına Göre Hükümler	35
1.5.2.1. Azîmet	35
1.5.2.2. Ruhsat	35
1.5.3. Vaz'î Hükümler	36
1.6. İbadetlerle İlgili Bazı Terimler	37
Yararlanılan Kaynaklar	38
Bölüm 2 İSLÂM'DA İBADET / Hüseyin Okur	39
2.1. İbadet Kavramı	40
2.2. İbadetin Önemi, Amacı ve Hikmetleri	40

2.3. İbadetlerde Esaslar	43
2.4. İbadet Çeşitleri	46
2.4.1. Yapılış Şekline Göre İbadetler	46
2.4.2. Hükümlerine Göre İbadetler	47
2.4.3. Vakte Bağlı Olup Olmamasına Göre İbadetler	47
2.4.4. Yükümlünün Belli Olup Olmaması Açısından İbadetler	49
2.4.5. Miktarının Belli Olup Olmamasına Göre İbadetler	49
2.4.6. İfası İstenen İbadetin Belirli Olup Olmaması Bakımından İbadetler	50
3.5. İbadet ve Bid'at	50
Yararlanılan Kaynaklar	52

Bölüm 3 **İSLAMDA TEMİZLİK VE TÜRLERİ / Hadi Sofuoğlu**

53

3.1. Temizlik Kavramı	54
3.2. Maddî ve Hükmi Temizlik ile Manevî Arınma Hususunda Bazı Âyet ve Hadisler	55
3.3. Maddi Temizlik/Necâsetten Tahâret	58
3.3.1. Dinen Necis/pis Sayılan Maddeler	58
3.3.2. İbadetlere Etkisi Bakımından Necâset Türleri	59
3.3.3. Yapısı Bakımından Necâset Türleri	60
3.3.4. Maddi Pisliklerden Temizlenme Yolları	60
3.4. Temizlik Vasıtası Olarak Sular ve İlgili Hükümler	62
3.4.1. (Normal) Su ve Kısımları	62
3.4.2. Su Adı Verilen Diğer Sıvılar ile Müst'amel Sular (Mukayyet Sular)	65
3.4.3. Az Su ve Çok Su	66
3.5. Kuyuların, Havuz ve Depoların Temizliği	67
Yararlanılan Kaynaklar	68

Bölüm 4 **HÜKMİ KİRLİLİK VE TEMİZLİK / Hadi Sofuoğlu**

69

4.1. Abdest	72
4.1.1. Hüküm Bakımından Abdest	73
4.1.2. Abdestin Farzları	74
4.1.3. Abdestin Sünnetleri	76
4.1.4. Abdestin Âdâbı	77
4.1.5. Abdesti Bozan Durumlar	77
4.1.6. Özürlü Kimselerin Abdesti	79
4.1.7. Mesh	79

4.1.7.1. Mest Üzerine Mesh	80
4.1.7.2. Sargı Üzerine Mesh	82
4.2. Gusül/Boy Abdesti	82
4.2.1. Guslün Farzları	83
4.2.2. Guslün Sünnetleri	84
4.2.3. Guslü Gerektiren Durumlar	84
4.2.3.1. Cünüplük veya Cinsel Münasebet	84
4.2.3.2. Hayız ve Nifas Halinin Sona Ermesi	85
4.3. Teyemmüm	87
4.3.1. Teyemmümün Yapılışı	88
4.3.2. Teyemmümü Bozan Durumlar	88
Yararlanılan Kaynaklar	90

Bölüm 5

NAMAZ I / *Yakup Mahmutoğlu*

93

5.1. Namazın Tanımı ve Önemi	94
5.2. Kur'ân'da ve Hz. Peygamber'in Sünnetinde Namaz	94
5.2.1. Kur'ân'da Namaz ve İlgili Âyetler	94
5.2.2. Hz. Peygamber'in Namazı ve Öne Çıkan Hadîsler	97
5.3. Namazın Hikmetleri	98
5.4. Namaz Yükümlüleri	100
Yararlanılan Kaynaklar	102

Bölüm 6

NAMAZIN FARZLARI: ŞARTLAR / *Yakup Mahmutoğlu*

103

6.1. Hadesten Tahâret	104
6.2. Necasetten Tahâret	104
6.3. Setr-i Avret	105
6.4. İsikbâl-i Kible	106
6.5. Vakit	108
6.5.1. İlgili Âyetler	108
6.5.2. Namaz Vakitlerinin Tespitinde Esas Alınan Hadîsler	109
6.5.3. Beş Vakit Namazın Vakitleri	111
6.5.4. Diğer Namazların Vakitleri	112
6.5.5. Mekruh Vakitler	112
6.6. Niyet	113
Yararlanılan Kaynaklar	115

Bölüm 7
NAMAZ III
NAMAZIN FARZLARI: RÜKÜNLER / Yakup Mahmutoğlu **117**

7.1. İftitâh Tekbiri	118
7.1.1. Şartları	119
7.1.2. İftitah Tekbîrinin Alınışı	119
7.1.3. Tekbir Çeşitleri	120
7.2. Kıyâm	120
7.3. Kıraât	122
7.4. Rükû	125
7.5. Secde	126
7.6. Ka‘de-i Ahîre	127
7.7. İhtilâflı Rükünler	128
Yararlanılan Kaynaklar	130

Bölüm 8
NAMAZ IV
NAMAZIN VACİPLERİ VE SEHİV SECDESİ / Mehterhan Furkani **131**

8.1. Namazın Vâcipleri	132
8.2. Sehiiv Secdesi	134
8.2.1. Sehiiv Secdesini Gerektiren Durumlar	134
8.2.2. Sehiiv Secdesinin Zamanı ve Yapılış Şekli	135
8.2.3. Sehiiv Secdesinin Hükümü	136
8.3. Namazın Sünnetleri	137
8.4. Ezan ve Kâmet	139
8.4.1. Ezan	139
8.4.1.1. Ezanın Şartları	140
8.4.1.2. Ezanın Sünnetleri	140
8.4.1.3. Ezanın Mekruhları	141
8.4.1.4. Ezanı İşiten Kimsenin Yapması Gerekenler	141
8.4.2. Kâmet	142
8.5. Namazın Âdâbı	143
8.6. Namazın Mekruhları	143
8.7. Namazı Bozan Durumlar (Müfsidâtu’s-Salât)	145
Yararlanılan Kaynaklar	148

Bölüm 9
NAMAZ V
CEMAATLE NAMAZ / İsmet Kalkan **151**

9.1. Cemaatle Namazın Önemi ve Fazileti	152
---	-----

9.2. Cemaatle Namaz Kılmanın Hükümü:	153
9.3. Cemaatin Teşekkülü	154
9.4. Cemaate Katılma Hususunda Mazeret Sayılan Haller	154
9.5. Cemaatle Namazın Sahih Olma Şartları	155
9.6. İmamlığa Ehil Olma Sıralaması	156
9.7. İmamlık Yapması Mekruh Olanlar Kimseler	157
9.8. İmama Uymanın (İktidâ) Sahih Olmasının Şartları	158
9.9. İmama Uyanların Kendilerinin de Yapacağı Şeyler	159
9.10. Cemaatin Saf Düzeni	159
9.11. İmama Uyanın Halleri	160
9.12. Münferit Namaz Kılmanın Yanında Cemaatle Namaza Başlanması	161
9.13. Cemaatle Namaz Adâbı	162
Yararlanılan Kaynaklar	164

Bölüm 10 NAMAZ VI NAMAZ ÇEŞİTLERİ / İsmet Kalkan	165
---	------------

10.1. Farz Namazlar	166
10.1.1. Beş Vakit Namaz	166
10.1.2. Cuma Namazı	167
10.1.2.1. Cuma Namazının Vücûp (Yükümlülük) Şartları	168
10.1.2.2. Cuma Namazının Sahih Olma (Geçerlilik) Şartları	169
10.1.2.3. Zuhr-i Âhir Namazı	173
10.1.2.4. Cuma Namazı ile İlgili Bazı Meseleler	174
10.1.3. Vâcip Namazlar	174
10.1.4. Nâfile Namazlar	176
10.1.4.1. Revâtib Sünnetler	177
10.1.4.2. Reğâib Sünnetler	178
10.1.5. Secdeler	180
Yararlanılan Kaynaklar	181

Bölüm 11 NAMAZ VII NAMAZLA İLGİLİ BAZI KONULAR / Recep Özdemir	183
---	------------

11.1. Seferilik	184
11.2. Namazların Cem'i	187

11.3. Hastanın Namazı	189
11.4. Namazların Kazası	190
Yararlanılan Kaynaklar	192

Bölüm 12 NAMAZ VIII CENAZE NAMAZI / Recep Özdemir	193
--	------------

12.1. Ölümü Yaklaşan Kişi	195
12.2. Cenazenin Yıkanması	195
12.3. Tekfin (Cenazenin Kefenlenmesi)	197
12.4. Cenaze Namazı	198
12.5. Cenazenin Taşınması ve Defni	200
12.6. Telkin	202
12.7. Definden Sonraki İşlemler	202
12.8. Kabir Ziyareti	205
12.9. Şehitlere Ait Hükümler	206
12.10. Ölümler için Yapılması Uygun Olan Şeyler	207
Yararlanılan Kaynaklar	209

Bölüm 13 ORUÇ I / Menderes Gürkan	211
--	------------

13.1. Orucun Hikmet ve Önemi	212
13.2. Orucun Tanımı ve Hükümü	214
13.2.1. Tanımı	214
13.2.2. Hükümü ve Delili	214
13.3. Orucun Rükünü ve Sebebi	216
13.3.1. Rükünü	216
13.3.2. Sebebi	216
13.4. Hüküm Bakımından Oruç Çeşitleri	217
13.4.1. Farz Oruçlar	217
13.4.2. Vâcip Oruçlar	219
13.4.3. Nâfile Oruçlar	219
13.5. Oruç Tutmanın Yasak Olduğu Günler	221
13.5.1. Oruç Tutulması Haram Olan Günler	221
13.5.2. Oruç Tutulması Mekruh Olan Günler	222
13.6. Oruç ile İlgili Şartlar	223
13.6.1. Farz Olmasının Şartları (Vücûb Şartları)	223
13.6.2. Edasının Şartları	224
13.6.3. Sıhhat/Geçerlilik Şartları	224
13.7. Orucun Müstehapları	226

13.8. Orucun Mekruhları	229
Yararlanılan Kaynaklar	230

Bölüm 14 ORUÇ II / Menderes Gürkan	233
---	------------

14.1. Oruç Tutmamayı Mübah Kılan Mazeretler	234
14.1.1. Yolculuk	235
14.1.2. Hastalık	236
14.1.3. Hamilelik ve Süt Emzirme	237
14.1.4. Şiddetli Açlık ve Susuzluk	238
14.1.5. Savaş Hali	238
14.1.6. Yaşlılık ve Oruç Fidyesi	238
14.1.7. Tehdit	239
14.1.8. Ziyafet	239
14.2. Oruç Tutmamayı Vacip Kılan Haller/Adet Görme ve Loğusalık Hali	240
14.3. Orucu Bozan Durumlar	240
14.3.1. Hem Kazayı Hem de Kefâreti Gerektiren Durumlar	240
14.3.2. Orucu Bozup Sadece Kazayı Gerektiren Durumlar	242
14.3.3. Oruç ve Tedavi: Güncel Meseleler	244
Yararlanılan Kaynaklar	247

Bölüm 15 ZEKAT I / Ahmet Başaran Manav	249
---	------------

15.1. Zekâtın Tanımı	250
15.2. Zekâtın Hikmet ve Önemi	251
15.3. Zekâtla İlgili Bazı Âyet ve Hadisler	253
15.4. Zekâtın Hükümü	253
15.5. Zekâtın Farz Olmasının Şartları	254
15.5.1. Mükellef ile İlgili Şartlar	254
15.5.2. Mal ile İlgili Şartlar	255
15.5.2.1. Tam Mülkiyet	255
15.5.2.2. Nema	257
15.5.2.3. İhtiyaç Fazlası Olması	258
15.5.2.4. Nisap	258
15.5.2.5. Yıllanma (Havelânü'l-havl)	261
15.5.2.6. Borç Karşılığı Olmama	261
15.6. Zekâtın Sahih Olmasının Şartları	262
Yararlanılan Kaynaklar	264

Bölüm 16
ZEKAT II
ZEKÂTA TABİ MALLAR / Ahmet Başaran Manav **267**

16.1. Altın ve Gümüş	268
16.2. Ticaret Malları	269
16.3. Hayvanlar	270
16.3.1. Develer	271
16.3.2. Sığırlar	272
16.3.3. Koyunlar	272
16.3.4. Atlar	273
16.4. Toprak Ürünleri	274
16.5. Madenler ve Su Ürünleri	276
16.5.1. Cumhura Göre Madenler ve Su Ürünleri	276
16.5.2. Hanefilere Göre Madenler ve Su Ürünleri	277
16.6. Bina ve Nakil Vasıtaları Gibi Gelir Getiren Mallar	179
16.7. Maaş, Ücret ve Serbest Meslek Kazançları	279
16.8. Hisse Senetleri	279
16.9. Sınâî Servet, Yatırım ve Üretim Araçları	279
Yararlanılan Kaynaklar	281

Bölüm 17
ZEKAT III
ZEKÂTIN ÖDENMESİ VE FITIR SADAKASI- Ahmet Başaran
Manav **283**

17.1. Zekâtın Verileceği Yerler (Mesârifü'z-Zekât)	284
17.1.1. Fakirler	284
17.1.2. Miskinler	285
17.1.3. Âmiller	285
17.1.4. Müellefe-i Kulûb	285
17.1.5. Köleler/Rikâb	286
17.1.6. Borçlular/Ġârimîn	286
17.1.7. Fî Sebîlillâh	286
17.1.8. Yolcu/İbnü's-Sebîl	287
17.2. Zekât Verilmeyecek Kişiler	287
17.3. Zekâtın Ödenmesi	289
17.3.1. Ödeme Zamanı	289
17.3.2. Ödeme Şekli	290
17.3.3. Âdâbı	290
17.3.4. Zekât Vermede Yanılma	291
17.4. Zekât Vergi İlişkisi	291

17.5. Fıtır Sadakası	292
17.5.1. Vâcip Olmasının Şartları	292
17.5.2. Fıtır Sadakasının Miktarı	294
17.5.3. Ödeme Vakti	295
17.5.4. Ödeme Şekli	295
17.5.5. Fıtır Sadakası Verilecek Kimseler	295
Yararlanılan Kaynaklar	296

Bölüm 18

HAC I / Ahmet Çetinkaya

297

18.1. Haccın Önemi	299
18.2. Haccın Hikmetleri	300
18.3. Haccın Çeşitleri	301
18.3.1. Hüküm Bakımından Hac Çeşitleri	301
18.3.2. Yapılış Şekli Bakımından Hac Çeşitleri	302
18.4. Hac ile İlgili Kavramlar	303
18.5. Haccın Farz Olmasının Şartları	305
18.6. Haccın Edasının Şartları	307
18.7. Niyabeten Hac	309
Yararlanılan Kaynaklar	312

Bölüm 19

HAC II / Ahmet Çetinkaya

313

19.1. Haccın Farzları	314
19.1.1. Haccın Sahih Olmasının Şartları	314
19.1.1.1. Müslüman Olma	314
19.1.1.2. İhrama Girme	314
19.1.1.3. Özel Vakit	319
19.1.1.4. Özel Mekân	320
19.2. Haccın Rükünleri	320
19.2.1. Arafat Vakfesi	320
19.2.2. Ziyaret (İfâda) Tavafı	321
19.3. Haccın Müstakil Vacipleri	324
19.3.1. Sa'y	324
19.3.2. Müzdelife Vakfesi	325
19.3.3. Şeytan Taşlama	326
19.3.4. Şükür Kurbanı Kesme	227
19.3.5. Saçları Tıraş Etme veya Kısaltma	227
19.3.6. Vedâ (Sader) Tavafı	228
19.4. Haccın Sünnetleri	229
19.5. Haccın Yapılışı	229

19.6. İhram Yasakları ve Cezaları	331
19.7. Umre	335
19.8. İhsar ve Fevat	336
Yararlanılan Kaynaklar	337

Bölüm 20
KURBAN I / Muharrem Yılmaz

339

20.1. Kurban İbadetinin Mahiyeti ve Önemi	340
20.2. Kurban İbadetinin Hükümü	341
20.3. Kurban Kesmenin Yükümlülük Şartları	342
20.4. Kurbanın Sıhhat Şartları	343
20.4.1. Kurban Edilecek Hayvanda Aranılan Şartlar	344
20.4.2. Kurbanın Kesim Zamanı	346
20.5. Kurban Kesim İşlemi	347
20.6. Kurban Etinin Değerlendirilmesi	348
20.7. Muhtelif Kurban Çeşitleri	349
Yararlanılan Kaynaklar	351

Bölüm 21
KURBAN II
İSLÂM'DA HAYVAN KESİMİ / Cemil Liv

353

21.1. İslâm'da Hayvan Kesimi	354
21.1.1. Hayvan Kesim İşlemini Gerçekleştirecek Kişide Bulunması Gereken Şartlar	255
21.1.1.1. Temyiz Gücüne Sahip Olma	255
21.1.1.2. Müslüman veya Ehl-i Kitap Olma	256
21.1.2. Kesim Esnasında Besmele Çekilmesi	256
21.1.3. Kesim İşlemi ve Uyulması Gereken Kurallar	357
21.2. İslâm'da Avcılık ve Avlanma	358
21.2.1. Avcıda Bulunması Gereken Özellikler	359
21.2.2. Avlanacak Hayvanda Bulunması Gereken Özellikler	361
21.2.3. Av Aleti ile İlgili Şartlar	362
21.2.4. Deniz Avı	364
Yararlanılan Kaynaklar	365

Bölüm 22
YEMİN, ADAK ve KEFÂRETLER / Muharrem Yılmaz

367

22.1. Yemin	368
-------------	-----

22.1.1. Yeminin Tanımı ve Mahiyeti	368
22.1.2. Yeminin Şartları	269
22.1.3. Yemin Çeşitleri	370
22.1.3.1. Yemîn-i Lağv	370
22.1.3.2. Bilerek Yalan Yere Yapılan Yemin/Yemîn-i Ğamûs	370
22.1.3.3. (Gerçek) Yemin/Yemîn-i Mün‘akide	371
22.1.4. Hükümü Bakımından Yeminler	372
22.1.5. Yeminin Kefâreti	373
22.1.6. Yemin Ahlâkı	374
22.2. Adak	374
22.2.1. Adak ve Mahiyeti	374
22.2.2. Adak Adamanın Hükümü	375
22.2.3. Adanın Şartları	375
22.2.4. Adakla İlgili Meseleler	376
22.3. Kefâretler	377
22.3.1. Ramazanda Oruç Bozma Kefâreti	377
22.3.2. Yemin Kefâreti	378
22.3.3. Zihâr Kefâreti	379
22.3.4. Hata ile Adam Öldürme Kefâreti	380
22.3.5. Hacda Tıraş Olma Kefâreti	381
Yararlanılan Kaynaklar	382

Bölüm 23
GÜNLÜK HAYATTA HELALLER VE HARAMLAR I
YİYECEKLER VE İÇECEKLER / Mahmut Samar

383

23.1. Temel İlkeler	385
23.2. Yiyecekler	387
23.2.1. Hayvanlar	387
23.2.1.1. Eti Yenmeyen Hayvanlar	387
23.2.1.2. Eti Yenen Hayvanlar	388
23.2.1.3. Su Hayvanları	389
23.2.2. Hayvanların Kesimi	390
23.2.3. Hayvansal Gıdalar	392
23.3. Bitkiler	393
23.4. İçecekler	394
23.5. Tütün Ürünleri	395
Yararlanılan Kaynaklar	396

Bölüm 24
GÜNLÜK HAYATTA HELALLER VE HARAMLAR II
GİYİM KUŞAM VE EĞLENCE / Cemil Liv

399

24.1. Giyim Kuşam	400
24.1.1. Erkeklerde Giyinme	401
24.1.2. Kadının Giyimi	402
24.1.2.1. Kadınların Kadınlara Karşı Örtünmesi	402
24.1.2.2. Kadının Erkeklerle Karşı Örtünmesi	402
24.1.3. Örtünmede Kullanılacak Giysinin Özellikleri	403
24.2. Süslenme	404
24.2.1. İpek Kullanımı	404
24.2.2. Altın ve Gümüş Kullanımı	406
24.2.3. Estetik Müdahaleler	408
24.3. Eğlence	410
24.3.1. Düğün	410
24.3.2. Müzik	412
Yararlanılan Kaynaklar	414